



## § 218

### Luonnonsuojelualan perustaminen sekä hoito- ja käyttösuunnitelma, Pormestarinluodot

HEL 2019-010714 T 11 01 04

#### Esitys

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto esitti kaupunginhallitukselle ja edelleen Uudenmaan ELY-keskukselle Helsingin Pormestarinluotojen luonnonsuojelualan perustamista sekä alueen hoito- ja käyttösuunnitelman hyväksymistä.

#### Esittelijä

yksikön päällikkö  
Päivi Kippo-Edlund

#### Lisätiedot

Jere Salminen, vs. ympäristötarkastaja, puhelin: 310 21549  
jere.salminen(a)hel.fi

#### Liitteet

- 1 Pormestarinluotojen luonnonsuojelualan hoito- ja käyttösuunnitelma
- 2 Pormestarinluodot lainhuutodistus

#### Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

#### Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

#### Esittelijän perustelut

##### Suojelun perusteet

Pormestarinluodot on Helsingin luonnonsuojeluohjelman 2015–2024 alue. Kaupungin luonnonsuojeluohjelmaa toteutetaan perustamalla luonnonsuojelualueita.

Alue täyttää luonnonsuojelualan perustamisen yleiset edellytykset (luonnonsuojelulaki 10 §): uhanalainen, harvinainen tai harvinaistuva eliölaji, eliöyhteisö tai ekosysteemi, jonka suojelutason säilyttämistä luonnonsuojelualan perustaminen parantaa.

#### Rauhoituksen tarkoitus



07.11.2019

Luonnonsuojelualueiden tarkoituksena on säilyttää luodon monipuolinen pesimälinnusto. Rauhoitusmääräysten avulla voidaan estää liiallinen ihmisen linnustolle aiheuttama häiriö.

#### Valmistelu

Kaupunkiympäristön toimialan ympäristönsuojeluyksikkö on valmistellut luonnonsuojelualan perustamisesityksen ja laatinut alueelle hoito- ja käyttösuunnitelman, joka on liitteenä 1. Suunnitelmassa on esitetty tarpeelliset toimenpiteet luonnonympäristön hoitamiseksi. Uudenmaan ELY-keskus hyväksyy hoito- ja käyttösuunnitelman luonnonsuojelualan perustamisen yhteydessä.

Suojeluesityksessä käytetyt lintutiedot ovat peräisin Matti Luostarisen pesimälinnuston laskenta-aineistosta.

Pormestarinluodoilla ei toimi erityisesti aluetta hyödyntäviä elinkeinonharjoittajia eikä järjestäytyneitä käyttäjäryhmiä, minkä vuoksi luonnonsuojelualan perustamisesityksestä ei ole pyydetty lausuntoja eikä järjestetty muuta erillistä osallistamista. Luotoja käytetään mahdollisesti ulkoiluun ja kalastukseen. Alueella on merkitystä myös lintujen tarkkailu- ja seurantakohteena.

#### Alueen sijainti ja rajaus

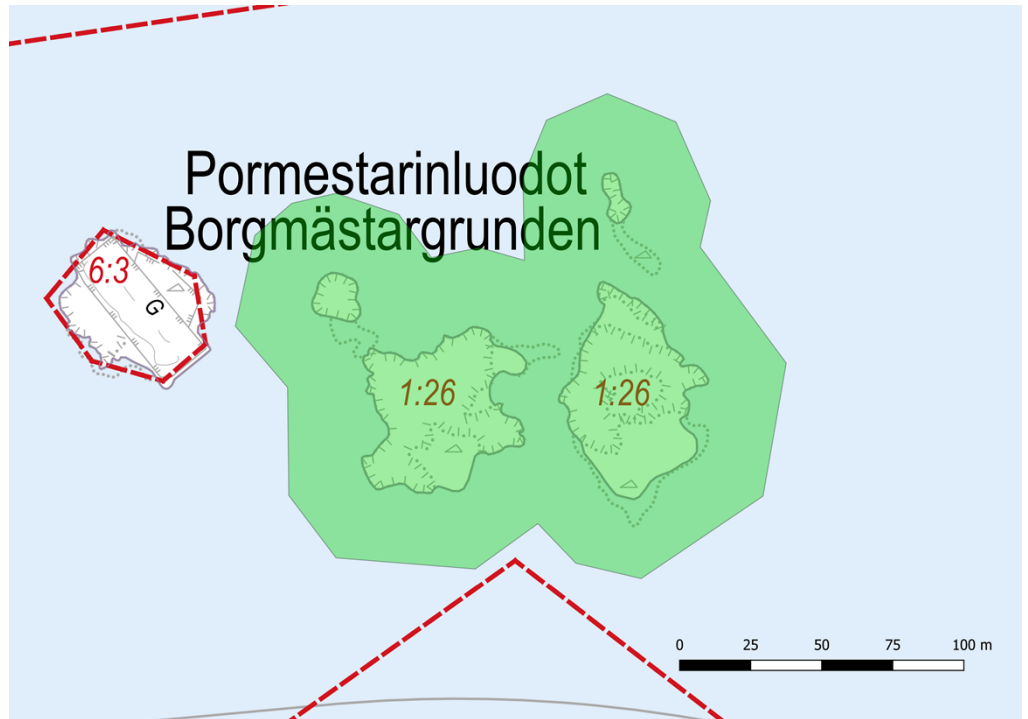
Pormestarinluodot koostuvat Suomenlinnan pohjoispuolella sijaitsevista viidestä pienestä luodosta, joista neljä itäisintä kuuluu Helsingin kaupungille. Suojelua esitetään vain Helsingin luonnonsuojeluohjelmaan kuuluville, kaupungin omistamille luodoille.

Suunniteltu luonnonsuojelualue sisältää kaupungin omistamat Pormestarinluodot ja sitä ympäröivän vesialueen 25 metrin leveydeltä. Suojeluun esitettävän alueen pinta-ala on 1,99 ha.

#### Kiinteistötiedot ja omistus

Perustettava luonnonsuojelualue sijaitsee kiinteistöllä 091-432-0001-0026, Töölö. Helsingin kaupunki omistaa kiinteistön.

Lainhuutotodistus on liitteenä 2.



Kuva 1. Pormestarinluotojen luonnonsuojelualueen raja (vihreällä).  
Pohjakartta: Kiinteistökartta, © Helsingin kaupunki.

## Kaavatiedot

Luodoilla ei ole voimassa olevaa asemakaavaa. Ne ovat Suomenlinnan asemakaavaluonnoksessa (2009) virkistysaluetta (V), vesialue on tärkeää linnustoaluetta.

Pormestarinluodot kuuluvat yleiskaavan Kaupunkiluonto-teemakartassa suojeltaviksi tarkoitettuihin alueisiin. Virkistys- ja viherverkosto -teemakartassa ne kuuluvat vihersormiin ja laajoihin viheralueisiin.

## Luonnon yleispiirteet ja luontoarvot

Suojeltavat luodot ovat lakiosistaan silokallioisia, rannat lisäksi paikoin heinikköisiä, kivikkoisia tai rantaniityn luonnehtimia. Harvakseltaan tavataan matalaa puustoa. Merkittävä osa luodoista jää veden alle korkean merenpinnan vallitessa.

Pesimälinnusto on kaikilla luodoilla monipuolinen. Kohde on erityisen tärkeä erittäin uhanalaisen (EN) selkälokin pesimäalueena. Selkälokkeja on laskettu vuosittain luodoilta kymmenkunta paria. Muita runsaita lajeja ovat erittäin uhanalainen (EN) haahka (viime vuosina noin 20–25



07.11.2019

paria), kala- ja lapintiira (maksimissaan noin kymmenen paria) sekä valkoposkihanhi (noin kymmenestä 25:een paria). Vähälukuisiin pesimälintuihin kuuluvat mm. kyhmyjoutsen, valkoposkihanhi, vaarantunut (VU) merilokki, meriharakka ja kivitasku. Räyskä on pesinyt Pormestarinluodoilla useana vuonna 2000-luvun puolella. Luvut sisältävät vain kaupungin omistaman osuuden pesinnät.

#### Ehdotus rauhoitusmääräyksiksi

##### 1. Alueella on kielletty:

- maa-ainesten, kivien tai kaivoskivennäisten ottaminen, maa- ja kallioperän vahingoittaminen ja muuttaminen
- rakennuksien, rakennelmien, teiden tai polkujen rakentaminen
- sienien, puiden, pensaiden tai muiden kasvien tai niiden osien ottaminen tai vahingoittaminen
- luonnonvaraisten selkärankaisten eläinten pyydystäminen, tappaminen tai häiritseminen tai niiden pesien hävittäminen sekä selkärangattomien eläinten pyydystäminen tai kerääminen
- muut toimet, jotka vaikuttavat epäedullisesti alueen luonnonoloihin, maisemaan tai eliölajien säilymiseen

##### 2. Liikkumisrajoitukset:

Edellä mainittujen toimenpiteiden lisäksi alueella on kielletty mairin-  
nousu ja liikkuminen 25 metriä lähempänä luotoa lintujen pesimäaika-  
na 1.4.-15.8.

##### 3. Edellisistä yleismääräyksistä poiketen alueella on sallittu

- kalastaminen 16.8.–31.3. välisenä aikana
- haitallisten vieraskasvilajien poistaminen
- haitallisten pienpetojen laillinen pyynti
- tekopesien ja muiden lintujen pesintää edistävien rakenteiden rakentaminen
- muut hoito- ja käyttösuunnitelman mukaiset toimenpiteet

##### 4. Poikkeaminen rauhoitusmääräyksistä

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi yksittäistapauksessa myöntää poikkeuksen luonnonsuojelualueita koskevista rauhoitusmääräyksistä, jos poikkeaminen ei vaaranna alueen perustamistarkoitusta ja on tarpeen alueen hoidon, käytön tai tutkimuksen kannalta.



07.11.2019

Asia/6



Kuva 1. Näkymä itäisemmältä isolta luodolta pohjoiseen. Kuva: Jere Salminen.

**Esittelijä**

yksikön päällikkö  
Päivi Kippo-Edlund

**Lisätiedot**

Jere Salminen, vs. ympäristötarkastaja, puhelin: 310 21549  
jere.salminen(a)hel.fi

**Liitteet**

- 1 Pormestarinluotojen luonnonsuojelualueen hoito- ja käyttösuunnitelma
- 2 Pormestarinluodot lainhuutotodistus

**Muutoksenhaku**

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano